

Inventarisatie geurbelasting bestemmingswijziging

Boksheidsdijk 15, Eersel

Urbitom, Den Bosch

2e Donk 8, 5233 HR DEN BOSCH

Jonkers Advies
Adviseurs in Omgevingsrecht
Weldsehei 4
5508 WR Veldhoven

Adviseur:
M.A.M. Jonkers

Datum:
10 februari 2021

Versie
1

Status
ontwerp

inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Projectlocatie	5
3.	Wettelijk kader	6
3.1.	Wet geurhinder en veehouderij	6
3.2.	Wijziging Activiteitenbesluit voor landbouwactiviteiten	6
3.3.	Nieuwe ruimtelijke initiatieven en geur van veehouderijen	6
3.4.	Normstelling.....	7
4.	Uitgangspunten	9
5.	Beoordeling	11
5.1.	Algemeen.....	11
5.2.	Melkveebedrijf Leest 2.....	11
5.3.	Bedrijf Boksheidsdijk 16.....	11
5.4.	Bedrijf Boksheidsdijk 16a	11
5.5.	Achtergrondbelasting.....	12
5.6.	Goede ruimtelijke ordening.....	13
6.	Conclusies	14

Bijlagen:

1. Gegevens agrarisch bedrijf Boksheidsdijk 16
2. Gegevens agrarisch bedrijf Boksheidsdijk 16a
3. Geurberekening Boksheidsdijk 16
4. Geurberekening Boksheidsdijk 16a

1. Inleiding

Op de locatie Boksheidsdijk 15 te Eersel was voorheen een agrarisch verwant bedrijf gevestigd met daarbij een bedrijfswoning. Dit bedrijf is gestaakt en de huidige eigenaar wenst de bestemming van de voormalige bedrijfswoning om te zetten naar een burgerwoning. De gemeente is bereid daaraan haar medewerking te verlenen met dien verstande dat een woonbestemming wordt toegekend aan het voorste deel van het perceel en het achterste deel de bestemming “Agrarisch” krijgt.

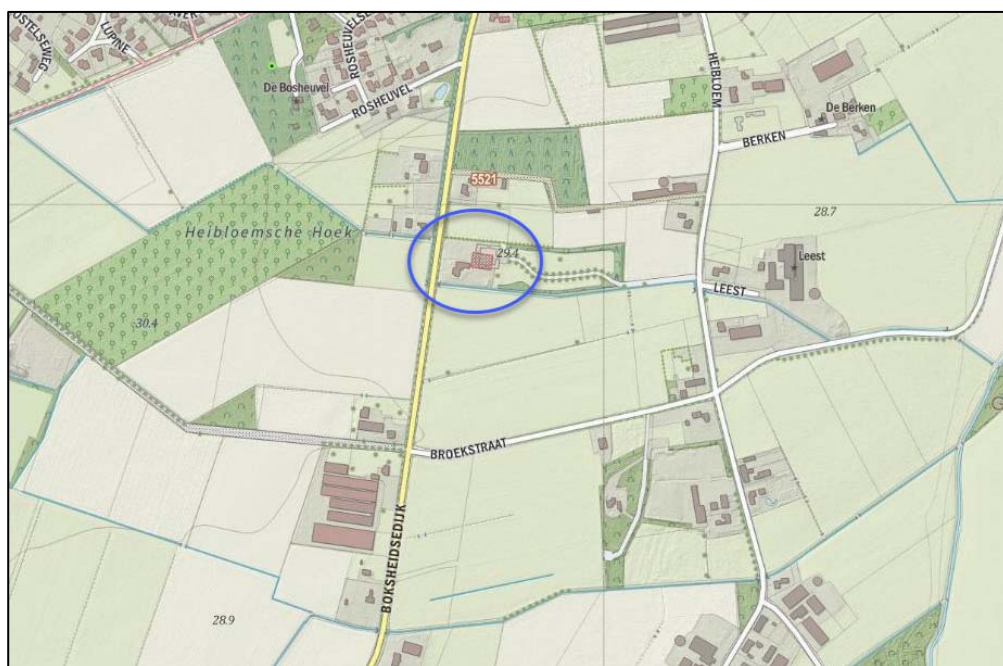
In het kader van de onderbouwing van dat initiatief dient inzicht te worden gegeven in de gevolgen met betrekking tot de mogelijke geurhinder vanwege de in de omgeving aanwezige agrarische bedrijven.

Bij het beoordelen van een ruimtelijk plan spelen standaard de volgende vragen:

- Is ter plaatse van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling een aanvaardbaar woon- en verblijfsklimaat gegarandeerd?
 - Worden omliggende agrarische bedrijven (onevenredig) in hun belangen geschaad?
- Dit rapport geeft antwoord op deze beide vragen.

2. Projectlocatie

De locatie is gelegen in het buitengebied van de gemeente Eersel.
Op de hierna opgenomen figuur is de locatie met een blauwe cirkel weergegeven.
De projectlocatie is gelegen ten zuiden van de bebouwde kom van Eersel.
In de directe omgeving van de projectlocatie zijn verspreid gelegen woningen gesitueerd en enkele agrarische bedrijven.

Figuur 1 overzicht projectlocatie en omliggende bebouwing

3. Wettelijk kader

3.1. Wet geurhinder en veehouderij

In de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) staan standaard, landelijk geldende, normen waaraan de geurbelasting van agrarische bedrijven moeten worden getoetst, indien een aanvraag om een milieuvergunning wordt aangevraagd. De Wgv is nader uitgewerkt in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv). De normen die daarin zijn opgenomen gelden ter plaatse van geurgevoelige objecten (zoals woningen).

In de Wgv worden twee situaties onderscheiden, namelijk de situatie waarbij voor de dieren die worden gehouden zogenaamde omrekenfactoren gelden en de situatie waarvoor géén omrekenfactoren gelden. In het laatste geval moet worden voldaan aan vaste afstanden die uit de wet voortvloeien. In de eerstgenoemde situatie moet de geurbelasting worden berekend en getoetst met het rekenprogramma V-Stacks vergunning.

De gemeente heeft in de wet de bevoegdheid gekregen om lokaal, binnen een bepaalde bandbreedte, af te wijken van de normen zoals die in de wet zijn opgenomen. Die afwijking kan dan gelden voor de gehele gemeente of voor bepaalde aangewezen gebieden.

3.2. Wijziging Activiteitenbesluit voor landbouwactiviteiten

Op 1 januari 2013 is een wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer in werking getreden. Met die wijziging zijn veel veehouderijen onder de regels van het Activiteitenbesluit komen te vallen. Daarbij is onder meer de beoordeling van geur conform de Wet geurhinder en veehouderij opgenomen. Materieel zijn de regels voor bedrijven die nog een vergunning nodig hebben en bedrijven die vallen onder algemene regels grotendeels hetzelfde.

3.3. Nieuwe ruimtelijke initiatieven en geur van veehouderijen

Bij het nemen van ruimtelijke besluiten waarbij geurgevoelige objecten, zoals woningen, mogelijk worden gemaakt moet worden gewaarborgd dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Dat geldt tevens wanneer sprake is van omzetting van een bedrijfswoning naar een burgerwoning. Daarnaast moet worden voorkomen dat bestaande veehouderijen in de directe omgeving van die ontwikkeling, onevenredig in hun belangen worden geschaad door de komst van de nieuwe geurgevoelige objecten.

Als de geurbelasting hoger is dan de geldende norm in de Wgv, betekent dat niet per sé dat er geen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. En omgekeerd: ook zonder overschrijding van de norm voor geurbelasting kan er niet zomaar van worden uitgegaan, dat er dus sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Dit moet op grond van de

geldende jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) per geval worden beoordeeld.

Voor de beoordeling van de situaties waarvoor vaste afstanden van toepassing zijn, geldt op grond van de jurisprudentie¹ dat indien tussen de veehouderij en een geurgevoelig object de in de Wgv of de hierop gebaseerde gemeentelijke geurverordening genoemde afstand wordt aangehouden, in beginsel mag worden aangenomen dat bij het geurgevoelig object een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd. Indien tussen de veehouderij en een geurgevoelig object niet de in de Wgv of de hierop gebaseerde verordening genoemde afstand wordt aangehouden, mag niet zonder meer worden aangenomen dat daar een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd. In een dergelijk geval dient door de raad te worden gemotiveerd waarom ter plaatse van het geurgevoelig object niettemin een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd.

De conclusie daaruit is dus dat indien en zodra aan de vaste afstanden wordt voldaan er sprake is van een goed woon- en leefklimaat.

Voor de situaties waarbij sprake is van dieren waarvoor omrekenfactoren zijn vastgesteld, moet uit een geurberekening blijken of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat. De gemeente heeft daarbij beleidsruimte. Uit de jurisprudentie² vloeit wel voort dat wanneer sprake is van de vestiging van meerdere veehouderijen in de omgeving van het plangebied de cumulatie van stankhinder vanwege alle omliggende veehouderijen bij de beoordeling dient te worden betrokken. Daaruit zou kunnen worden afgeleid dat een onderzoek naar de achtergrondbelasting achterwege kan blijven, indien er slecht sprake is van een incidentele veehouderij. Daarbij wordt als vuistregel gehanteerd dat de voorgrondbelasting bepalend voor de hinder, als de voorgrondbelasting tenminste de helft bedraagt van de achtergrondbelasting.

3.4. Normstelling

De beoordeling van geurhinder van agrarische bedrijven vindt plaats via de toetsing volgens de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv). Voor bepaalde categorieën van bedrijven is dat sedert 1 januari 2013 geregeld via het Activiteitenbesluit, maar de daarin opgenomen systematiek is identiek aan die uit de Wgv.

Daarbij worden voor diercategorieën waarvoor zogenaamde geuremissiefactoren zijn vastgesteld (dat zijn voornamelijk de dieren die in de intensieve veehouderij worden gehouden) de gegevens van bronnen en geurgevoelige objecten ingevoerd in een computerprogramma, V-Stacks-Vergunning genaamd. De resultaten daarvan laten geurbelastingen zien op geurgevoelige objecten, uitgedrukt in odour units (afgekort ou/ε).

¹ ABRvS, 24-10-2012, zaaknummer 201107891/1/R3

² ABRvS, 7 oktober 2009, zaaknummer 200900801/1/R3

Voor diercategorieën waarvoor géén geuremissiefactoren zijn vastgesteld gelden vaste afstanden tussen emissiepunten, stallen en geurgevoelige objecten. Dat is onder meer het geval voor melkkoeien en vrouwelijk jongvee.

In de Wgv is een normstelling opgenomen die in onderstaande tabel is weergegeven. Volgens de wet heeft gemeente de bevoegdheid om binnen een bepaalde bandbreedte af te wijken van die wettelijke normen. Daarmee kan lokaal geurbeleid worden vormgegeven. Om dat te kunnen doen moet de gemeente een zogenaamde geurverordening opstellen. De gemeente Eersel heeft een dergelijke verordening. Deze verordening is in 2015 vastgesteld en deze versie is thans nog geldend. Weliswaar is in 2017 een wijziging van de verordening in ontwerp in procedure gebracht, maar die is uiteindelijk niet vastgesteld. In de onderstaande tabel zijn de geldende normen weergegeven.

Ligging geurgevoelig object	Wettelijke norm in ou/E	Gemeentelijke norm in ou/E
Binnen bebouwde kom	3	3
Buiten bebouwde kom	14	10

Tabel 1 Overzicht geurnormen uit de Wet geurhinder en veehouderij en gemeentelijke verordening

Er geldt een onderscheid voor geurgevoelige objecten die binnen en buiten de bebouwde kom liggen. Het begrip “bebouwde kom” is in de Wgv niet gedefinieerd. In de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel van de Wgv is aangegeven dat de grens van de bebouwde kom ‘niet wordt bepaald door de Wegenverkeerswetgeving, maar evenals in de ruimtelijke ordening door de aard van de omgeving’. Binnen een bebouwde kom is de op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur. Als bebouwde kom wordt beschouwd: ‘het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijffunctie heeft’ en waarin (dus) veel mensen per oppervlakte-eenheid daadwerkelijk wonen of verblijven. Of een bepaalde omgeving als bebouwde kom moet worden gekwalificeerd, zal daarom per geval moeten worden bepaald. De volgende aspecten spelen in deze afweging en rol:

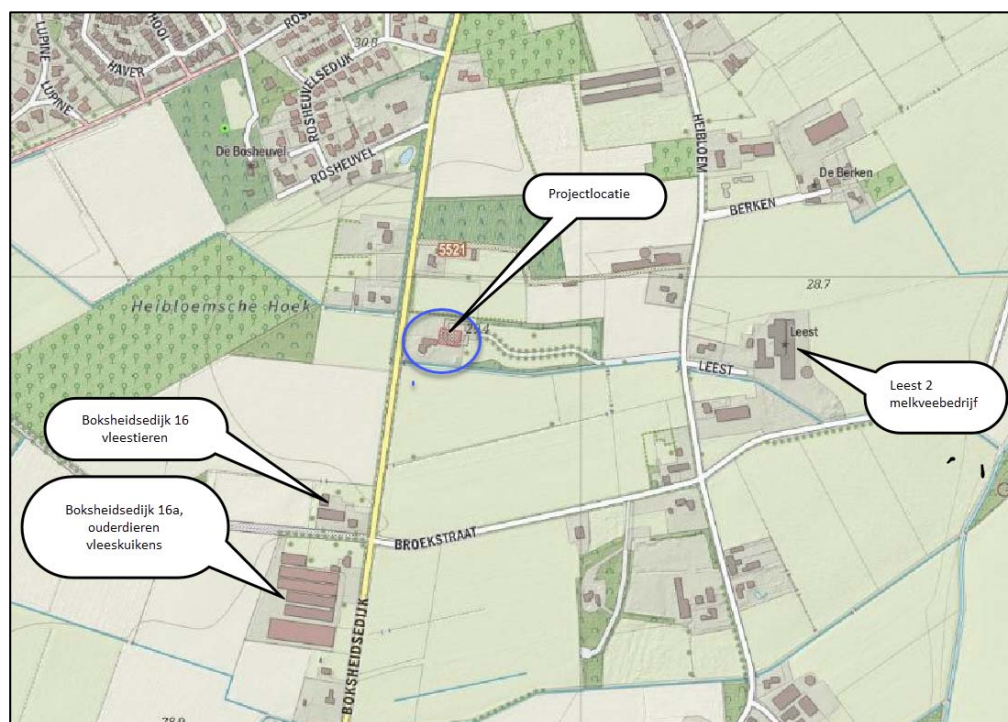
- de dichtheid bebouwing;
- de aard en structuur van de omgeving en bebouwing;
- het planologische karakter.

Uit figuur 1 blijkt dat de projectlocatie solitair is gelegen en dat in de omgeving enkele verspreide woningen aanwezig zijn. Dit gebied dient daarom te worden gekwalificeerd als liggend buiten de bebouwde kom.

4. Uitgangspunten

Dit onderzoek naar de geursituatie gaat uit van de aanwezige veehouderijen binnen een straal van ongeveer 500 meter vanaf de projectlocatie. Voor de beoordeling wordt gebruikt gemaakt van de gegevens uit het vergunningenoverzicht van de provincie Noord-Brabant³. Met behulp van verspreidingsmodellen kan de geurbelasting vanuit dierenverblijven op geurgeoelige objecten worden berekend. De geurbelasting van een individuele veehouderij wordt “voorgrondbelasting” genoemd. De maximaal toegestane geurbelasting van veehouderijen op geurgeoelige objecten is afhankelijk van de ligging (concentratiegebied of geen concentratiegebied en binnen of buiten de bebouwde kom). In dit geval is sprake van een ligging buiten de bebouwde kom en binnen een concentratiegebied, zodat de geurnorm van 10 ou_E/m³ van toepassing is.

Er zijn binnen de aangenomen afstand van 500 meter drie veehouderijen gevestigd. Op de onderstaande kaart zijn die aangeduid.

Figuur 2 ligging relevante veehouderijen t.o.v. projectlocatie

³ www.bvb.brabant.nl

In onderstaande tabel zijn de gegevens van deze bedrijven opgenomen. Er zijn ook nog enkele bedrijven op grotere afstand gelegen, doch die hebben vanwege de afstand qua voorgrondbelasting voor wat betreft geur geen relevante invloed op de projectlocatie.

In theorie is het voorstelbaar dat er voor een locatie nog een milieuvergunning geldt, maar dat er feitelijk geen dieren (meer) worden gehouden. Aangezien de vergunning dan nog altijd bestaat, en dus het recht bestaat om het bedrijf opnieuw op te starten, moet formeel toch met die gegevens rekening worden gehouden.

Adres bedrijf	Type bedrijf	Aantal dieren	Actief/gesloten
Leest 2	Melkvee/jongvee	182 melkvee 125 vrouwelijk jongvee	Actief
Boksheidsdijk 16	Vleesstieren	17 vleesstieren 6 – 24 maanden	Actief
Boksheidsdijk 16 a	Ouderdieren van vleeskuikens	50396	Actief
Boksheidsdijk 18	Zeugen		Gesloten

Tabel 2 Overzicht (voormalige) agrarische bedrijven binnen 500 meter van projectlocatie

5. Beoordeling

5.1. Algemeen

In de hierna volgende paragrafen wordt een beoordeling gegeven van de geursituatie ter plaatse van de geprojecteerde woning, voor zover veroorzaakt door de meest nabij gelegen agrarische bedrijven.

5.2. Melkveebedrijf Leest 2

In dit bedrijf is alleen sprake van het houden van dieren waarvoor vaste afstanden gelden. De minimaal vereiste afstand bedraagt 100 meter tussen het geurgevoelig object (zijnde de dichtstbijzijnde buitengevel van de geprojecteerde woning) en het dichtstbij gelegen emissiepunt (overeenkomstig artikel 4, lid 1 Rgv). De werkelijke afstand bedraagt méér dan 425 meter, zodat ruim voldaan aan de vereiste afstand.

Dit bedrijf levert derhalve geen belemmering op voor de woning. Anderzijds geldt dat de te realiseren woning het bedrijf niet beperkt. Dit bedrijf vormt dus geen knelpunt voor de voorgenomen ontwikkeling.

5.3. Bedrijf Boksheidsdijk 16

Bij dit bedrijf is sprake van het houden van een kleine hoeveelheid vleesstieren voor de roodvleesproductie (17 dieren). Op basis van de gegevens uit Web BVB is een berekening gemaakt van de geurbelasting, die als bijlage 3 is bijgevoegd. Daaruit blijkt dat de geurbelasting 0,1 ou/E bedraagt terwijl de norm 10 ou/E is. Daaruit blijkt dat ruimschoots wordt voldaan aan de geurnorm.

5.4. Bedrijf Boksheidsdijk 16a

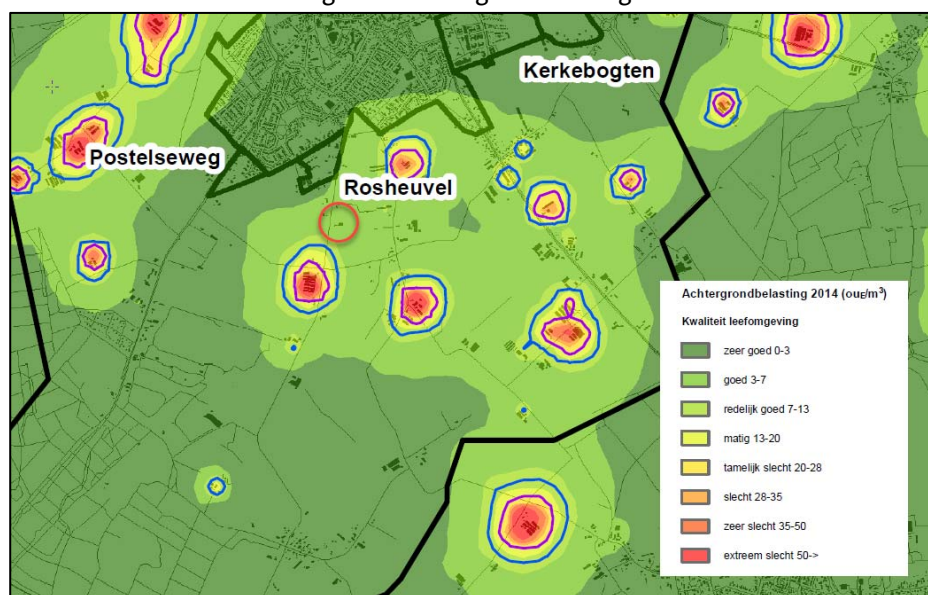
Dit bedrijf heeft een geldende milieuvergunning (revisievergunning) van 10 augustus 2017 voor het houden van 50.396 ouderdieren van vleeskuikens. Recent is door dit bedrijf een aanvraag fase 1, activiteit milieu, ingediend voor het milieuneutraal wijzigen van de inrichting. De aangevraagde wijzigingen ten opzichte van de geldende milieuvergunning hebben betrekking op het wijzigen van de ventilatie en het aanbrengen van een emissiearm stalsysteem BWL2010.03.V2 in enkele stallen.

Hoewel deze vergunning nog niet definitief is, wordt daarmee voor deze beoordeling wel rekening gehouden, omdat aan te nemen is dat ten tijde van het vaststellen van het planologisch besluit waarvoor het onderhavige rapport wordt opgesteld, die vergunning in werking zal zijn. Voor het berekenen van de geurbelasting op de woning Boksheidsdijk 15

is uitgegaan van dezelfde parameters als de berekening die bij die aanvraag is gevoegd. Daaruit volgt dat ter plaatse van de projectlocatie sprake is van een geurbelasting van maximaal 4,5 ou/E. Daaruit blijkt dat ter plaatse van de woning ruimschoots wordt voldaan aan de geldende geurnorm.

5.5. Achtergrondbelasting

Bij de beoordeling van de toelaatbaarheid van een ontwikkeling in de nabijheid van agrarische bedrijven geldt niet alleen dat de individuele bedrijven geen belemmering mogen opleveren. Dit wordt de zogenaamde toetsing van de voorgrondbelasting genoemd. Daarnaast dient echter ook de achtergrondbelasting te worden meegewogen. De achtergrondbelasting is als het ware de gecumuleerde belasting van alle bedrijven in de omgeving van de projectlocatie. Voor de achtergrondbelasting gelden geen specifieke en harde normen. De gemeente mag dat voor een deel zelf invullen binnen de kaders van het beginsel van de “goede ruimtelijke ordening” zoals dat voortvloeit uit artikel 3.1 Wro. In het kader van het voornemen om een gewijzigde Geurverordening vast te stellen (hetgeen overigens niet tot vaststelling heeft geleid) heeft de gemeente een gebiedsvisie opgesteld. In die gebiedsvisie wordt ingegaan op de ontwikkelmogelijkheden die bedrijven hebben en de gevolgen die dat heeft voor de optredende geurbelasting. Daarnaast worden daarin de verschillende alternatieven beoordeeld die de gemeente heeft in het vaststellen van de geurnormen binnen de wettelijke bandbreedte. De onderstaande figuur is ontleend aan die gebiedsvisie, waarbij de projectlocatie met een rode cirkel is aangeduid. Daaruit blijkt dat voor de projectlocatie sprake is van een goed woonklimaat bij een geurbelasting van 3 tot 7 ou. Ook de achtergrondbelasting is derhalve goed.

Figuur 3 achtergrondbelasting op basis van gebiedsvisie 2015

5.6. Goede ruimtelijke ordening

De gemeenteraad beoordeelt of de milieukwaliteit (de mate van geurhinder) die behoort bij een bepaalde geurbelasting acceptabel is. Daarin bestaat een zekere mate van beleidsvrijheid.

In de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij is beschreven hoe kan worden bepaald hoeveel geurhinder kan worden verwacht in een gebied, gelet op de geurbelasting die daar is berekend. Het hoogste geurhinderpercentage (voorgrondbelasting of achtergrondbelasting) is maatgevend voor de geursituatie.

Deze percentages zijn bedoeld om een vertaalslag te maken tussen de waarden voor de geurbelasting en de milieukwaliteit. De percentages zijn afkomstig uit het 'Geuronderzoek stallen intensieve veehouderij' (PRA Odournet, 2001).

De geursituatie wordt daarin beschreven in termen van milieukwaliteit, onderverdeeld in acht categorieën van 'zeer goed' tot 'extreem slecht'. Deze termen zijn afkomstig uit de 'GGD-richtlijn geurhinder (oktober 2002)'.

In de onderstaande tabel is dat overzicht opgenomen, dat is ontleend aan de Handreiking Wet geurhinder en veehouderij.

Milieukwaliteit	Geurgehinderden in %	Voorgrondbelasting in ou _E /m ³	Achtergrondbelasting in ou _E /m ³
Zeer goed	0-5	0 - 1,5	0 - 3
Goed	5-10	1,5 - 3,7	3 - 8
Redelijk goed	10-15	3,7 - 6,5	8 - 13
Matig	15-20	6,5 - 10	13 - 20
Tamelijk slecht	20-25	10 - 14	20 - 28
Slecht	25-30	14 - 19	28 - 38
Zeer slecht	30-35	19 - 25	38 - 50
Extreem slecht	35-40	25 - 32	50 - 65

Tabel 3 Kwaliteit woon- en leefklimaat versus geurgehinderden en geurbelasting

Uit dit overzicht blijkt dat ter plaatse van de projectlocatie sprake is van een goed tot redelijk goed woon- en leefklimaat.

Daaruit kan worden geconcludeerd dat met de functiewijziging van bedrijfswoning naar reguliere woning ter plaatse van de projectlocatie wordt voldaan aan het beginsel van een goede ruimtelijke ordening.

6. Conclusies

De navolgende conclusies kunnen worden getrokken:

1. De omliggende agrarische bedrijven leveren voor wat betreft de voorgrondbelasting ten aanzien van geur geen enkele belemmering op voor de realisering van de beoogde woning op de projectlocatie.
2. De herbestemming van de woning ter plaatse van de projectlocatie levert geen belemmering op voor de ontwikkeling van nabij gelegen agrarische bedrijven.
3. De achtergrondbelasting ter plaatse van de projectlocatie is zodanig dat op basis daarvan sprake is van een goed woon- en leefklimaat
4. De wijziging van de functie van de woning voldoet daarmee voor wat betreft het aspect geur aan het beginsel van een goed woon- en leefklimaat.

Bijlagen

Gegevens Web-bvb Brabant

5521 PR, Boksheidsdijk 16, EERSEL, EERSEL

Beschikingsdatum: 19-09-2019

RAV-tabelversie: Tabel 1996-2

NB: onderstaande emissies zijn vertaald naar de meest recente emissiewaarden

Stalgroepen

Dier cat	Omschrijving	RAV code	Pas code	2e RAV code	3e RAV code	Emissie punt	NH3fac (kg/jr/dierpl)	Aantal dieren	NH3 emis (kg/jr)	MVE	NGE tot	Geur emis (Ou/s)	PM10 emis (kg/jr)
A6.	vleesstieren en overig vleesvee van 6 tot 24 maanden(roodvleesproductie)	A6.100				bedrijf	5.3	17	90	17	3	605,20	3
Totalen								17	90	17	3	605,20	3

Sluit venster

5521 PR, Boksheidsdijk 16A, EERSEL, EERSEL

Beschikingsdatum: 10-08-2017

RAV-tabelversie: RAV 2017-1

NB: onderstaande emissies zijn vertaald naar de meest recente emissiewaarden

Stalgroepen

Dier cat	Omschrijving	RAV code	Pas code	2e RAV code	3e RAV code	Emissie punt	NH3fac (kg/jr/dierpl)	Aantal dieren	NH3 emis (kg/jr)	MVE	NGE tot	Geur emis (Ou/s)	PM10 emis (kg/jr)
E4	ouderdieren van vleeskuikens	E4.4.1		E7.6		bedrijf	0.250	37296	9324	829	194	34685,28	1107
E4	ouderdieren van vleeskuikens	E4.100				bedrijf	0.580	13100	7598	291	68	12183	563
Totalen								50396	16922	1120	262	46868,28	1670

Sluit venster

Naam van de berekening: Nog niet bekend

Gemaakt op: 10-02-2021 16:22:13

Rekentijd: 0:00:01

Naam van het bedrijf: Boksheidsdijk 16, Eersel

Berekende ruwheid: 0,26 m

Meteo station: Eindhoven

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag
1	stal	149 639	372 652	4,5	3,5	0,50	0,40	605

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Geurbelasting
2	Boksheidsed 15	149 765	372 892	10,0	0,1

Naam van de berekening: Nog niet bekend

Gemaakt op: 10-02-2021 16:22:59

Rekentijd: 0:00:01

Naam van het bedrijf: Boksheidsdijk 16a

Berekende ruwheid: 0,18 m

Meteo station: Eindhoven

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag
1	stal 3	149 574	372 539	6,3	4,4	3,50	0,96	6 092
2	stal 2	149 572	372 519	6,3	4,4	3,50	0,96	6 092
3	stal 1	149 554	372 494	7,5	5,8	0,90	4,00	17 708
4	stal 4	149 569	372 494	5,5	4,1	4,00	4,00	8 489
5	stal 5	149 576	372 572	5,5	4,1	4,00	4,00	8 489

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Geurbelasting
6	Boksheidsdijk 15	149 765	372 893	10,0	4,5